

Dísztányér - Magyaros motívumokkal díszítve

Kerámia- és üveggyűjtemény

Leltári szám: 2021.528.1

Alkotó: **Mattyasovszky, Tibor** (1882 - 1968) / dekorfestő

Gyár / műhely: **Zsolnay-gyár (Pécs)**

Készítés ideje: 1898

Készítés helye: **Pécs**

Jelzés: alján masszába nyomva: 7 / ZSOLNAY / PÉCS / 431 / 1030; feketével kézzel festve: 2099. H.; nem redukált (sprengelt) felirat, dőlt betűs kézírással: Tibor. / 1898. Husvét.

Anyag: **fehér cserép**

Technika: **formára korongolt; színes eosinmázakkal festett**

Méretek: magasság: 2 cm
átmérő: 19,5 cm

A dísztányér Wartha Vince és Zsolnay Vilmos 1891-től folyamatos közös mázkísérletei eredményeként létrehozott, bíborvörös és aranyos színű eosinmáz technikával készült, az 1898. év húsvétján. A megformált és kiégetett tányért fehér alpmázval vonták be, és 1000 °C fölött égették ki. A díszítményt kézzel festették a felületére, rézoxid, illetve ezüstoxid tartalmú festékekkel. Az újabb (alacsonyabb hőfokú) égetés során, amikor az alpmáz felső rétege kezdett ismét meglágyulni, lezárták a kemence nyílásait, a levegő utánpótlást megakadályozva. Az oxigént így a mázbevonatokból is elvonta az égés megindult folyamata. A rézoxid zöldes színe helyett a mázba diffundáló réz vörösre változtatta az alpmáz felületét. Az ezüst pedig aranyos színjátékot okozott, a redukációs égetés befejeztével kitisztított mázfelületen. Ezt a visszaverődő fényben vörös és arany színekben játszó máztechnikát »MILENIUMI TEKNIKA« felirattal viselő táblákkal mutatták be az 1896. évi budapesti országos kiállításon, mint dr. Wartha Vince és Zsolnay Vilmos közös találmányát.

E tárgyon már mindkét szín két árnyalattal is gazdagodott (feltehetően a többrétegű festése miatt), és a fehéren maradó, a redukció során védőbevonattal ellátott kontúrvonalak keretezik a magyaros, történelmi motívumokat. A tányér hátoldalán a mázba égetett felirat szerint, 1898. év húsvétján, Zsolnay Vilmos unokája, az akkor 16 éves Mattyasovszky Tibor festette meg, a pécsi gyár laboratóriumában. A családi hagyományt követve, családtag számára készítette, húsvéti ajándéktárgyként.

